Lieta nr.C20 **3267** 13

2014.g.

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 18.jūlijā

Liepājas tiesas tiesnese Aija Pomerance izskatīja rakstveida procesā Liepājā Republikas ielā 14, civillietu AS ``Citadele banka`` pilnvarotā pārstāvja Lindorff OY Latvijas filiāles maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un

konstatēja:

Prasītāja AS ``Citadele banka`` pilnvarotā pārstāve Lindroff OY Latvijas filiāle 2013.gada 9.septembrī cēlusi Liepājas tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda 1245,84 latu piedziņu.

Prasībā minēts, ka Banka un atbildētājs noslēguši divus līgumus- 2007.gada 28.martā par kredītkartes American Express Blue kartes izsniegšanu, konta atvēršanu un kredītlimita piešķiršanu 300 latu apjomā. Neapmaksātā kredīta limita summa pēc minētā līguma 161,74 lati. Parāda periods no 2007.gada 7.aprīļa līdz 2008.gada 10.decembrim.

2001.gada 11.maijā puses parakstījuša līgumu par algas Maestro kartes izsniegšanu un konta apkalpošanu. Limits noteikts 800 lati. Atbildētāja iztērētā un neapmaksātā kredīta limita summa ir 799,75 lati. Nav veikti ikmēneša maksājumi, nokavēti maksājumi par 1359 dienām un pārtērēts kredīta limits 134,23 latu apjomā. Bilance uz kredīta limita noņemšanas dienu 2009.gada 22.septembri 1084,10 lati, limits 800,00 lati, pārtērētais atlikums 134,23 lati. Minētais parāds izveidojies par laika periodu no 2002.gada 28.septembra līdz 2009.gada 2.oktobrim. Paaugstinātie kredīta procenti 31,48 lati, līgumsods par kredīta limita pārsniegšanu 40,42 lati, kredīta procenti par izmantoto limitu 109,45 lati, komisija 3 lati.

Prasībā norādīts, ka saskaņā ar kartes lietošanas un apkalpošanas noteikumos noteikto un saskaņā ar cenrādi, atbildētājam bija pienākums maksāt bankas komisijas, kredīta procentus par aizmantoto kredīta limitu par katru dienu, paaugstinātos kredīta procentus par kavētiem rēķiniem, līgumsodu par kredīta limita pārsniegšanu.

Lūdz piedzīt galveno parādu 961,49 latus, bankas komisiju 3 latus, līgumiskos procentus 240,93 latus, līgumsodu 40,42 latus, kā arī noteikt bankas tiesības saņemt 6% gadā no pamatparāda līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota uz Latvijas Civillikuma 1., 1469., 1472., 1511., 1548., 1579., 1587., 1590., 1651., 1652.panta 2.daļas 3.punktu, 1661., 1652., 1716., 1717., 1720., 1753., 1770., 1771., 1772., 1773., 1775.,1779., 1793., 1798., 1801., 1805., 1806., 1828., 1838., 1934., 1943., 1946., 2021.pantu.

Prasība celta Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā, kā maza apmēra prasība.

Prasību cēlusi AS ``Citadele banka`` pilnvarotā persona Lindorff Oy Latvijas filiāle. Prasītāja pārstāvis norādījis, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Latvijas Civilprocesa likuma 250.$^{25.}$ panta 2.daļā noteikts, ka ja puses nelūdz lietas izskatīšanu tiesas sēdē, vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} panta 1.daļai, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesnesi, kura tiesvedībā atrodas lieta, kā arī pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta 1.daļai pusēm paziņots par datumu, kad lieta tiks izskatīta rakstveida procesā. Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta 1.un 5.daļai, 56.^{1} panta 1.un 5.daļai atbildētājam tiesas dokumenti sūtīti uz deklarēto dzīves vietu /adrese/.

Paskaidrojumi, iesniegumi, papildus lūgumi vai noraidījumi nav saņemti. Lieta izskatāma rakstveida procesā.

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

No lietas materiāliem redzams, ka AS ``Parex banka`` un /pers. A/ 2007.gada 28.martā noslēguši līgumu par American Express Blue kredītkartes piešķiršanu, konta atvēršanu ar kredīta limitu 300 lati (turpmāk līgums nr.1).

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem par pienākumu izpildīt apsolīto, konkrētā gadījumā no Bankas puses piešķirt kredītkarti, PIN kodu, kas ļauj atbildētājam saņemt ikmēneša limitu 300 latu apjomā, bet no atbildētāja puses veikt izsniegtā t.i. saņemtā kredītlimita ikmēneša apmaksu.

No bankas iesniegtajiem aprēķiniem redzams, ka atbildētājs izmantojis kredīta limita summu, bet nav veicis tā atmaksu. Neatmaksātais pamatparāda apjoms 161,74 lati.

No lietas materiāliem redzams, ka AS ``Parex banka`` un AS ``Liepājas Metalurgs`` 1998.gada 9.septembrī noslēguši līgumu, saskaņā ar kuru puses vienojušās, ka Banka izdos uzņēmuma darbiniekiem, kā fiziskām personām edc/maestro kartes, bet uzņēmums savu darbinieku darba samaksu un tai pielīdzinātos maksājumus pārskaita uz kartēm. Puses noteikušas, ka piemērojams tarifs, tai skaitā atļautā kredīta procentu likme gadā 20%, soda procentu likme gadā 48%, maksa par kavētiem norēķiniem 6%. Līguma 4.2 punktā puses vienojušās, ka visus tarifus maksā kartes lietotājs. Atbilstoši līguma 5.5 punktam, uzņēmums apņēmies kopā ar kartēm, to lietošanas instrukcijas, tarifus un noteikumus izsniegt saviem darbiniekiem.

Civillikuma 1520.pantā noteikts, ka ja viens līdzējs dod otram kādu apsolījumu par labu trešai personai, tad nevien tas, kam šis apsolījums dots , bet arī trešā persona, kam par labu tas dots, iegūst tiesību prasīt no apsolītāja tāda līguma izpildījumu.

Atbilstoši Civillikuma 1521.pantam, tiesība, kura izriet no tāda līguma, trešai personai kļūst patstāvīga un neatkarīga no tās gribas, kam apsolījums dots, tikai tad, kad viņa pati pievienojusies līgumam.

Atbilstoši Civillikuma 1522.pantam, kamēr trešā persona nav pievienojusies līgumam, tas pastāv tikai starp to slēdzējiem.

Atbilstoši Civillikuma 1523.pantam, trešai personai, kam par labu kaut kas apsolīts pēc citu personu lūguma, nav pienākums šo apsolījumu pieņemt.

No lietas materiāliem redzams, ka Banka un /pers. A/ 2001.gada 11.maijā parakstījuši līgumu par Maestro kartes izsniegšanu un apkalpošanu.

Tiesa nav ieguvusi pierādījumus, ka minētais līgums būtu saistāms ar 1998.gada 9.septembra bankas un AS ``Liepājas metalurgs `` noslēgto līgumu, jo tā 3.3 punktā minēts, ka pieņemot darbā jaunus darbiniekus, uzņēmums tikai piedāvā iespēju noformēt viņiem karti.

2001.gada 11.maija līgumā nav atsauces uz 1998.gada 9.septembra līgumu, Minēts, ka atbildētājs apstiprina, ka ir iepazinies ar 2001.gada 11.maija līguma par Maestro kartes izsniegšanas un apkalpošanas noteikumiem, tiem piekrīt un apņemas tos ievērot. Nav atsauces, ka būtu iepazinies ar jebkādiem tarifiem.

No Līguma otrās lapas teksta redzams, ka tajā ir līguma par Maestro vai VISA Electron kartes izdošanas un apkalpošanas noteikumi. Tajos tarifi nav noteikti.

Nav noteikts pušu tiesisko attiecību konkrētais pamats.

Latvijas Civillikuma 10.pantā noteikts, ka puses savas civilprocesuālās tiesības realizē sacīkstes formā, bet tas nozīmē, ka pašas sniedz tiesai pierādījumus tiem apgalvojumiem, kurus izsaka.

Tiesa nav ieguvusi pierādījumus, ka minētais 2001.gada 11.maija līgums, kuru noslēguši Banka un /pers. A/, un 1998.gada 9.septembra līgums, kuru noslēguši Banka un AS ``Liepājas metalurgs`` būtu sasaistāmi Civillikuma 1523.panta izpratnē attiecībā uz atbildētāju /pers. A/. Proti, ka atbildētājs būtu pievienojies minētam līgumam, tai skaitā par līgumā noteikto procentu, līgumsoda, paaugstinātu kredīta procentu maksājumu pienākumu t.i. par to līguma saturu, par ko Bankas un AS ``Liepājas metalurgs`` vienojušies savstarpēji 1998.gada 9.septembra līgumā attiecībā uz 3.personām.

Arī nevienā citā no turpmākiem dokumentiem nav atsauces uz 1998.gada 9.septembra līgumu pušu savstarpējās attiecību satura regulējumā - no 2013.gada 5.jūlija bankas apliecinājuma izriet, ka tā ir nodevusi AS ``Citadele banka `` visas tiesības, kuras saistītas ar 2001.gada 11.maija iesnieguma maksājuma kartes saņemšanai un konta atvēršanai (MAESTRO CIRCUS, konta ID:121033453).

No lietā iesniegtā ``Parex`` bankas tarifa, redzams, ka tas ir spēkā no 2007.gada 15.marta, lietā nav dokuments (pierādījums), kas apliecinātu, ka atbildētājs iepazinies ar tarifiem, ko noteikušas Banka un AS `Liepājas metalurgs`` savstarpējā 1998.gada 9.septembra līgumā.

No iesniegumiem redzams, ka atbildētājs 2003.gada 7.maijā lūdzis palielināt kredītlimita apjomu līdz 400 latiem, 2003.gada 17.jūnijā rakstījis iesniegumu, kurā lūdzis Banku palielināt kredīlimita apjomu viņam līdz 300 latiem, 2003.gada 28.augustā rakstījis iesniegumu, kurā lūdzis palielināt kredītlimita apjomu viņam līdz 400 latiem, 2004.gada 28.jūnijā rakstījis iesniegumu Bankai, kurā lūdzis palielināt kredītlimita apjomu līdz 650 latiem, 2004.gada 15.jūlijā lūdzis palielināt tā apjomu līdz 600 latiem, 2005.gada 2.novembrī lūdzis palielināt kredītlimita apjomu līdz 1086 latiem.

Ņemot vērā, ka prasītājs aprēķinus saistījis ar ``kredītlimita apjomu``, ``līgumsodu par kredīta pārtēriņu``, ``paaugstinātiem kredīta procentiem par kredīta pārtēriņu``, pastāv termins ``minimālā bilance`` bet no iesniegtiem dokumentiem nav redzams, kādu kredītlimitu Banka pēc minētiem iesniegumiem faktiski ir piešķīrusi, prasījumi minētajās pozīcijas nav apmierināmi.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja pēc 2001.gada 11.maija līguma procentus par kredīta izmantošanu par laika periodu no 2002.gada 28.septembra līdz 2009.gada 2.oktobrim 109,45 latu apjomā, norādot prasībā, ka procentu apmērs ir 28% gadā.

No minētā secināms, ka šāds kredīta procentu apjoms bijis pielīgts.

Latvijas Civillikuma Latvijas Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem saprotama tā atlīdzība, kura dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu. Latvijas Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas uz

tiesisku darījumu vai uz likuma. Prasītāja ieskatā puses atbilstoši līguma noteikumiem un tarifiem bija vienojušās par procentu likmi.

No lietas materiāliem redzams, ka 2001.gada 11.maija līgumā procentu apjoms nav noteikts. Ja pieņemtu, ka prasītājs ņēmis vērā bankas un AS ``Liepājas Metalurgs`` līgumā noteikto procentu apmēru, arī tas matemātiski neatbilst norādītam procentu apjoma, jo no līguma redzams, ka tas pēc tarifa bija noteikts 20% apjomā gadā.

Lietā iesniegti divi cenrāži – 2007.gada 15.marta cenrādis, kurā procentu likme par kapitāla izmantošanu noteikta 18%, un 2009.gada 2.augusta cenrādi, kurā procentu likme noteikta 28%.

Prasībā prasītājs atsaucies uz Kartes lietošanas un apkalpošanas noteikumiem, proti ``šāda noslēgta vienošanās par kartes lietošanas un apkalpošanas noteikumiem ir uzskatāma par līgumu pušu starpā``.

Prasītājs aprēķinājis līgumiskos procentus summā 109,45 lati.

Prasība apmierināma daļēji – pēc 2007.gada 28.marta līguma 161,74 latu apjomā, pēc 2001.gada 11.maija līguma 799,75 latu pamatparāda un 109,45 latu procentu apjomā par kapitāla izmantošanu.

Prasība nav apmierināma daļā par paaugstinātiem (papaildus) procentiem un līgumsoda.

Tiesa ņem vērā, ka Bankas un atbildētāja tiesiskajās attiecībās piemērojami Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteiktie principi, kuri dotajā gadījumā nav ievēroti.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta 11.daļa nosaka, ka tiesa izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanā attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus,

Pamatojoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta 3.daļas nosacījumiem, līguma nosacījumi, kurus puses nav savstarpēji apspriedušas ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada neatbilstību līgumā līgumslēdzējpušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Lai konstatētu, ka līguma noteikumi ir bijuši apspriesti, jāņem vērā minētā likuma 6.panta 5.un 7.daļa. Minētā likuma 6.panta 5.daļa nosaka, ka līgums vienmēr ir neapspriests, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgos līguma nosacījumus. Arī Eiropas padomes 1993.gada 5.aprīļa Direktīvā 93/13 ECC ``Par netaisnīgiem līguma nosacījumiem patērētāju līgumos`` noteikts, ka nosacījums vienmēr ir uzskatāms par neapspriestu, ja tas bijis sagatavots jau iepriekš.

Tiesa ņem vērā, ka Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta 2.daļa nosaka, ka līguma noteikumi formulējami vienkāršā un saprotamā valodā, bet 2.1 daļa paredz, ka neskaidri un neprecīzi rakstveida līguma noteikumi tiek tulkoti par labu patērētājam. Savā iesniegumā par kredītlimita piešķiršanu, atbildētājs apstiprinājis, ka ar noteikumiem, kuri izklāstīti iesnieguma lapas otrā pusē, ir iepazinies. Līgums slēgts 2001.gadā, paaugstinātie procenti noteikti 2007.gada cenrādī un 2009.gada cenrādi.

Līdz ar to ir pamats secinājumam, ka līguma noteikumi nav bijuši apspriesti.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma mērķis ir nodrošināt patērētājam iespēju īstenot un aizsargāt savas likumīgās tiesības, kad tas slēdz līgumu ar ražotāju , patērētāju vai pakalpojuma sniedzēju.

Atbilstoši likumam patērētājs bauda īpašu aizsardzību attiecībā uz ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, kurš pretējā gadījumā patērētājam, kā vājākai līgumslēdzējpusei varētu uzspiest neizdevīgus noteikumus, tādejādi būtiski pārkāpjot pušu vienlīdzības principu.

Līguma definīcija noteikts, ka paaugstinātie kredīta procenti ir atlīdzība, kuru klients maksā par izmantoto, bet neatmaksāto kredīta limitu papildus kredīta procentiem.

Tiesa konstatē, ka paaugstinātiem kredīta procentiem ir izteikti sodošs raksturs un tam nav leģitīma mērķa un tas acīmredzami nostāda atbildētāju neizdevīgākā stāvoklī, kas neatbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām un ir pretrunā labas ticības un taisnīguma principam. Tiesa ņem vērā, ka par kredīta lietošanu atbildētājs jau maksā procentus.

Šāds paaugstināto kredīta procentu prasījuma atteikums akcepēts arī Kurzemes apgabaltiesas 2013.gada 29.augusta spriedumā tās lietā nr.C20 4487 11 AS ``Citadele banka`` prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Savukārt līgumsods par pārtēriņu nav nosakāms, jo nav iesniegti pierādījumi par bankas noteikto kredītlimita apjomu un līgumsoda apjoms līgumā nav pielīgts un apspriests. Tiesa nav ieguvusi pierādījumus par komisijas maksu 3 latu apjomā.

Prasība apmierināma 1070,94 latu apjomā – pēc līguma nr.1, pamatparāds 161,74 lati, pēc līguma nr.2 – pamatparāds 799,75 lati, līgumiskie procenti par kapitāla izmantošanu 109,45 lati.

Atbilstoši ES Padomes Regulas (EK) 974/98 (1998.gada 3.maijs) par EUR ieviešanu 1.pantam, EUR ieviešanas kārtības 4.panta 2.daļai, piedzenamās summas apmērs nosakāms EUR vienībās lata attiecībā 1:0,702804, līdz ar ko piedzenams parāds 1523,81 EUR (1070,94 LVL:0,702804=1523,81 euro), no kura pamatparāds pēc līguma nr.1 apjomā 230,14 EUR (161,74:0,702804=230,14 euro), pēc līguma nr.2 pamatparāds 1137,94 EUR (799,75:0,702804=1137,94 euro) un procenti par kapitāla izmantošanu (109,45LVL:0,702804=155,73 euro).

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja pilnvarotais pārstāvis ceļot prasību tiesā nomaksājis valsts nodevu 186,88 latus un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 latus.

Latvijas Civilprocesa likuma 41.panta 1.daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, bet ja prasība apmierināta daļēji, proporcionāli apmierinātai prasības daļai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta 1.daļas ``a`` apakšpunktam, 37., 39.pantam, par labu prasītājam piedzenamais valsts nodevas apmērs nosakāms 228,57 EUR apjomā (15% no 1523,81euro=228,57 euro).

Par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi 233,27 EUR (228,57+4,70=233,27 euro).

Prasītāja pilnvarotais pārstāvis izteicis lūgumu piedzīt parāda summas prasītāja pārstāvja Lindorff Oy Latvijas filiāles kontā.

No lietas materiāliem redzams, ka atbilstoši AS ``Citadele banka`` 2012.gada 4.decembrī izdotai pilnvarai Lindorff OY Latvijas filiālei, tai ir tiesības saņemt naudas summas no parādnieka, no parādnieka pārstāvjiem, no iestādēm, no bankām, no tiesu izpildītājiem, no pasta.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam un Civillikuma 1765.pantam, prasītājam nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda līdz sprieduma izpildei.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Ņemot vērā minēto un vadoties no Latvijas Civilprocesa likuma 2., 4., 5., 8., 10., 34., 35., 37., 39. 41., 193., 195., 204.[1] pantu, 250.[25] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS ``Citadele Banka``, reģ.nr. /reģistrācijas numurs/, /adrese/,parādu EUR 1523,81 EUR (vienu tūkstoti piecus simtus divdesmit trīs euro un astoņdesmit vienu centu):

-pēc 2007.gada 28.marta līguma pamatparādu 230,14 EUR (divus simtus trīsdesmit euro un četrpadsmit santīmus),

-pēc 2001.gada 11.maija līguma pamatparādu 1137,94 EUR (vienu tūkstoti vienu simtu trīsdesmit septiņus euro un deviņdesmit četrus centus), procentus par kapitāla izmantošanu 155,73 EUR (vienu simtu piecdesmit piecus euro un septiņdesmit trīs centus) par laika periodui no 2007.gada 7.aprīļa līdz 2008.gada 10.decembrim, kā arī piedzīt tiesas izdevumus 233,27 EUR (divus simtus trīsdesmit trīs euro un divdesmit septiņus centus).

Pārējā daļā (līgumsods, paaugstinātie kredīta procenti pēc līguma nr.2, komisijas maksa), noraidīt.

Piespriesto maksājumu ieskaitīt pilnvarotā pārstāvja Lindorff Oy Latvijas filiāles norēķinu kontā Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle, reģ.nr./reģistrācijas numurs/, kods NDEALV2X, konta nr./konta numurs/.

Noteikt /pers. A/tiesības veikt labprātīgu piespriesto maksājumu nomaksu - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atzīt prasītāja tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā divdesmit dienu laikā sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese A.Pomerance